

[Super Mario](#)

[Notaris: plicht om testament te maken weegt zwaarder](#)

[Regels voor giftenaftrek aangescherpt](#)

[NVM juichend over herstel huizenmarkt](#)

[Meer tijd voor aangifte 2014](#)

[CBS: laagterecords voor inflatie en rente](#)

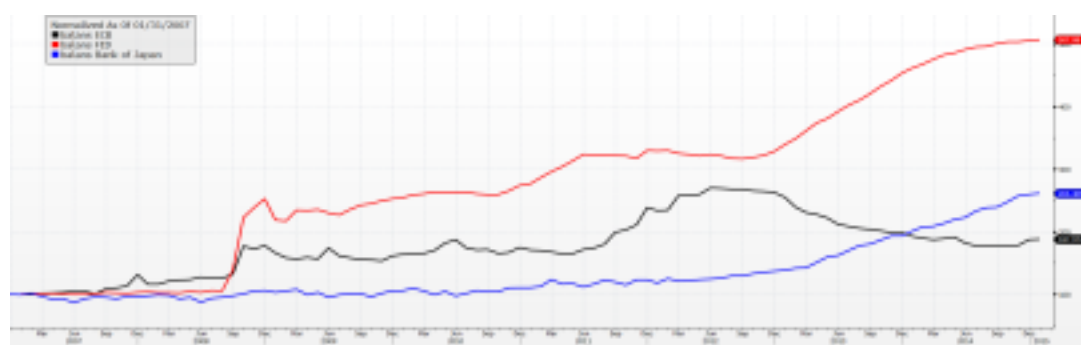
CARING CAPITAL VIEW

Hans Molenaar, IVM Caring Capital CIO

Super Mario

De Europese Centrale Bank heeft besloten de Europese economie verder te stimuleren. De ECB gaat € 1.100.000.000.000,- in de economie pompen, voornamelijk via het opkopen van staatsleningen van de Eurolanden. Dit is natuurlijk een gigantisch bedrag en ruim twee keer zo veel als de markt had verwacht. Maar bezien in een ander perspectief is het toch minder imposant. In onderstaand grafiek vergelijken we de balansomvang van de Europese, Amerikaanse en Japanse centrale bank, waarbij we 1 januari 2007 als startpunt nemen. Alle drie de centrale banken hebben hun balans fors vergroot. De balans van de FED is maar liefst vijf keer groter dan op 1 januari 2007. De balans van de Japanse centrale bank is ruim 2,5 keer zo groot. En de balans van de ECB is bijna 1,9 keer zo groot. In dit licht kun je dus zeggen dat de ECB tot nu toe weinig gedaan heeft. Opvallend is ook dat de ECB sinds medio 2012 haar balans heeft verkleind, terwijl andere centrale banken doorgingen met het vergroten van hun balansen. Met de huidige aankondiging zal de balans van de ECB in september 2016 ongeveer drie keer zo groot zijn als op 1 januari 2007. Dat blijft aanzienlijk minder dan wat de FED heeft gedaan en de Bank of Japan heeft aangekondigd.

Goed nieuws voor de financiële markten

De belangrijkste vraag is natuurlijk wat het effect hiervan is op de reële economie, de inflatie en op de financiële markten. Voor de financiële markten is deze vraag makkelijk te beantwoorden. Deze liepen al vooruit op de aankondiging van de ECB. Zowel de aandelenkoersen als de koersen van obligaties stegen al vóór het besluit van de ECB. Nadat Mario Draghi, de president van de ECB, had aangekondigd ruim twee keer zo veel aankopen te doen als verwacht, gingen de koersen nog verder omhoog. De vraag die dan rijst is of hier sprake is van een bubbel. Stijgen de markten omdat er extra geld in wordt gepompt of om een andere reden? Omdat wij optimistisch zijn over het economisch herstel in 2015, denken wij dat aandelenmarkten stijgen met een goede reden. Voorwaarde voor

Regels voor giftenaftrek aangescherpt

Staatssecretaris Wiebes van Financiën heeft onlangs het beleidsbesluit over de giftenaftrek in de inkomstenbelasting geactualiseerd. Op de volgende punten zijn wijzigingen te melden:

- * *Begunstiging na overlijden.* Als in een schenkingsovereenkomst is bepaald dat bij overlijden van de schenker de begunstigde de nog niet vervallen termijnen ineens ontvangt, mag dit niet langer worden aangemerkt als een periodieke gift. Wat nog wél fiscaal voordelig mag is de resterende termijnen legateren bij testament.
- * *Giften aan ANBI's voor derden.* Voor gevallen waarin een ANBI van de schenker geld moet doorgeven aan een derde begunstigde, worden de regels strenger. In ieder geval moet ook de derde partij aan dezelfde strenge ANBI- of verenigingsnormen voldoen als directe verkrijgers.
- * *Vermelding in ANBI-register.* Als belastingplichtige mag je afgaan op vermelding van een instelling in het ANBI-register. Verliest een begunstigde de ANBI-status, dan blijven giften aftrekbaar zolang de ANBI nog in het ANBI-register van de Belastingdienst staat. Behalve dan als er sprake is van 'kwade trouw' bij de schenker.
- * *Schenkingen in 2014 vóór opstellen akte.* De modelovereenkomst voor periodieke schenkingen die in 2014 op www.belastingdienst.nl stond blijkt voor verwarring te hebben gezorgd. Veel mensen maakten eruit op dat giften gedaan vóór het afsluiten van de overeenkomst ook nog als (aftrekbare) periodieke gift konden worden opgevoerd. De staatssecretaris keurt dit voor deze keer goed, maar laat wel de modelovereenkomst aanpassen.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning. Relaties van IVM Caring Capital met vragen over dit onderwerp kunnen hiervoor terecht bij

hun vaste contactpersoon.

[Terug naar boven](#)

NVM juichend over herstel huizenmarkt

Met name in het laatste kwartaal van 2014 overtrof het herstel op de woningmarkt de verwachtingen, meldt de Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM) in een recent persbericht. Aangesloten makelaars verkochten in deze periode 34.622 woningen. Dat is ruim 30% méér dan in dezelfde periode van het voorafgaande jaar en het dubbele van het aantal verkopen toen de huizen crisis op zijn ergst was, eind 2012/begin 2013. Ook de prijzen van onroerend goed zijn in herstel. Gemiddeld kost een koophuis nu 215.000 euro; dat is 3,5% meer dan in 2013 en 5% meer dan tijdens het dieptepunt van de crisis. Verder meldt de NVM dat ook het aantal huizen dat te koop staat daalt. Afgelopen november waren dat er naar schatting rond de 200.000, zo'n 8,2% minder dan het jaar daarvoor. Nóg een teken van herstel: ook de onderhandelingsruimte wordt krappere. Eind 2014 lag de gemiddelde transactieprijs nog maar 5,5% onder de vraagprijs; een jaar

de Europese aandelenmarkten is dat we inderdaad omzet- en winststijgingen zien bij de Europese bedrijven. Juist in deze periode maken de bedrijven hun kwartaalwinsten bekend over het laatste kwartaal van vorig jaar. Wij willen zien dat er inderdaad sprake is van betere resultaten en luisteren kritisch naar de verwachtingen die door de verschillende bedrijven worden uitgesproken. Voor obligatiemarkten zijn wij minder positief. De rente bevindt zich al op een historisch dieptepunt. De daling van de olieprijs heeft de markt geholpen omdat inflatieverwachtingen zijn afgenomen. Het geld dat de ECB de komende maanden in de markt gaat pompen (en waar marktpartijen reeds op zijn vooruitgelopen), leidt volgens ons tot een bubbel in de Europese obligatiemarkten. De vraag is natuurlijk wanneer deze bubbel weer leeg gaat lopen. Door de forse aankopen worden de koersen ondersteund, maar als de economie nu echt aantrekt en het sentiment verandert, kan de obligatiemarkt een stevige correctie laten zien.

Maar veel minder goed nieuws voor de reële economie

Het effect op de reële economie is veel minder duidelijk. In theorie moet de geldcreatie door de ECB leiden tot meer kredietverlening en daardoor meer groei. Maar het is zeer de vraag of dit om deze reden gaat gebeuren. Banken moeten sinds de kredietcrisis aan strengere eisen voldoen en zijn daarom gedwongen staatsleningen met een hoge rating op hun balans te houden. Zij mogen deze dure leningen niet zo maar aan de ECB verkopen en het geld aanwenden om meer risicovolle kredieten te verstrekken. Dan voldoen zij namelijk niet meer aan de eisen van de toezichthouder (en dat is weer de ECB). Omdat wij optimistisch zijn over de economische groei, en omdat banken hun balansen de afgelopen jaren beter op orde hebben gekregen, denken wij dat de kredietverlening zal groeien. Maar dit is dus niet het gevolg van het beleid van de ECB, al zorgt dit wel voor een duwtje in de rug. Of de inflatie zal stijgen door dit beleid is ook maar zeer de vraag. Het CPB heeft al de verwachting uitgesproken dat het deflatiescenario niet waarschijnlijk is. Eén gevolg van dit beleid is de zwakkere Euro. Deze leidt weliswaar tot meer inflatie, maar het effect is beperkt. Inflatie ontstaat als groei aantrekt, werkloosheid daalt, werknemers hogere lonen kunnen realiseren en ondernemers hun prijzen durven te verhogen omdat ze niet bang zijn dat de vraag naar hun product dan afneemt. Hiervoor geldt dat economische groei noodzakelijk is. Kortom, het beleid van de ECB zal de economie en inflatie in Europa wel helpen, maar is op zichzelf niet in staat de reële economie te laten groeien.

Visie

Wij voorzien voor dit jaar een herstel van de groei in Europa omdat de sanering van de economie, die noodzakelijk was en begon met de kredietcrisis, inmiddels al voor een belangrijk deel heeft plaatsgevonden. Het zijn nu vooral nog de overheden in Europa die structurele hervormingen moeten doorvoeren. Daarbij mag worden gezegd dat Nederland hierin vooruitloopt op de meeste andere Europese landen. De pensioenleeftijd wordt verhoogd en ook zijn er noodzakelijke hervormingen doorgevoerd om de kosten van de gezondheidszorg in de toekomst betaalbaar te houden. In veel Europese landen moeten politici en kiezers nog door deze zure appel heen bijten. Maar bedrijven, consumenten en ook de financiële instellingen hebben veel saneringsmaatregelen inmiddels uitgevoerd. Het herstel dat wij al enige jaren in de VS zien kan daarom ook in Europa gaan plaatsvinden, zij het dat de groei in Europa, zoals altijd, lager zal zijn dan in de VS. Een belangrijke test zijn de eerder genoemde kwartaalcijfers van de Europese bedrijven. Hier moeten de eerste tekenen van omzet- en winstherstel zichtbaar worden. Onze verwachtingen hierover zijn positief. In de VS hebben al veel bedrijven hun kwartaalcijfers bekend hebben gemaakt. Daar zien we wel een verdere winstgroei, maar die ligt in lijn met de verwachtingen van analisten. De markt reageerde dan ook nauwelijks op deze cijfers.

Beleid

De sterke start van de Europese aandelenmarkten dit jaar beoordelen wij als positief. Natuurlijk was het beleid van de ECB een katalysator voor de koersstijgingen. Wij denken dat deze nog niet voorbij zijn. Op basis van onze visie verwachten wij dat de winstgroei van de Europese bedrijven zal doorzetten. Daarom handhaven wij de overweging van 10% met zakelijke waarden in onze tactisch beleid. Zoals gezegd, hierbij houden wij nauwkeurig in de gaten of de Europese bedrijven inderdaad winst- en omzetgroei laten zien. Als dit

daarvoor was dat gat nog 8%. Overigens zijn er wel grote verschillen tussen de diverse regio's en woningtypen. In de grote steden –met Amsterdam als absolute koploper- gaan de prijzen en de woningschaarste het snelst omhoog. Appartementen, tussen- en hoekwoningen doen het aanmerkelijk beter dan vrijstaande huizen.

CBS: 2014 eerste jaar met hogere huizenprijzen

Recente berichten van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) onderschrijven de tendens die de NVM signaleert. De cijfers kunnen echter afwijken, omdat het CBS zich baseert op kadastragegevens, die licht achterlopen op de verkoopcijfers van de NVM-makelaars. Volgen het CBS waren bestaande koopwoningen afgelopen december 2% duurder dan in dezelfde maand het jaar daarvoor. Dit geldt overigens voor de laatste negen maanden van 2014, wat voor het hele jaar resulteert in een 0,9% hoger prijsniveau vergeleken bij 2013. Gemiddeld liggen de huizenprijzen volgens het CBS nu 3% hoger dan in juni 2013, maar nog altijd 19% lager dan de absolute piek in augustus 2008.

Bronnen: nvm.nl, cbs.nl

[Terug naar boven](#)

Meer tijd voor aangifte 2014

Dit is het eerste jaar dat de termijn waarin belastingplichtigen hun aangifte inkomstenbelasting over het voorafgaande jaar wordt verlengd met één maand. Voortaan is 1 mei dus de uiterste datum. Insturen is mogelijk vanaf 1 maart, want vanaf deze datum zijn de gedeeltelijk door de Belastingdienst vóóringevulde digitale aangiftebiljetten beschikbaar. Eerder gaat niet, omdat de

Belastingdienst ook moet wachten op de jaargegevens van werkgevers, gemeenten, banken en andere instanties. De Belastingdienst heeft de inzendtermijn verlengd om meer mensen in staat te stellen gebruik te maken van vooraf (grotendeels) ingevulde aangiftes. Voor veel mensen verandert er jaar op jaar niet zoveel. Zij hoeven dan alleen de aangifte te controleren en slechts waar nodig te corrigeren of aan te vullen. Overigens blijft het altijd mogelijk om uitstel aan te vragen. Buitenlandse belastingplichtigen hebben sowieso langer de tijd: tot 1 juli 2015. De Belastingdienst belooft mensen die hun aangifte in maart doen vóór 1 juli bericht te geven, maar kan dat niet garanderen voor mensen die in april aangifte doen.

Bronnen: belastingdienst.nl, rendement.nl

[Terug naar boven](#)

CBS: laagtereclen voor inflatie en rente

Met gemiddeld 1% over heel 2014 was de inflatie in Nederland de laagste in 25 jaar, meldt het CBS, ondanks forse huurstijgingen. Dit cijfer valt te meer op, omdat in 2013 de inflatie nog 2,5% bedroeg; dat is boven het jaargemiddelde in de laatste 25 jaar (2,2%). Er lijkt zich ook een dalende trend af te tekenen: het inflatiecijfer voor december was 0,7%, het laagste niveau sinds 2009. Belangrijkste oorzaak: de fors lagere prijzen aan de benzinepomp. Gemeten naar de afwijkende Europese normen (HICP) is de inflatie in Nederland in 2014 uitgekomen op 0,3%, het laagste cijfer sinds 1997, toen HICP begon. Voor de totale eurozone kwam de inflatie vorig jaar uit op 0,4%, zodat de inflatie in Nederland onder het Europese gemiddelde ligt.

Laagste rente in meer dan 28 jaar

Er lijkt ook nog geen eind te komen aan de lange reeks van rentedalingen. Volgens het CBS was de langetermijnrente, afgemeten aan het rendement van de laatste Nederlandse tienjarige staatslening, afgelopen december 0,8%. In november was dat nog gemiddeld 0,9%. Het afgelopen jaar is de rente bijna 12 maanden lang elke maand lager geweest: in januari 2014 stond deze nog op 2,1%. Het niveau in december is het laagste dat De Nederlandsche Bank ooit heeft gemeten sinds DNB de metingstijdreeks begon in 1986. De hoogste stand werd gemeten in oktober 1990, toen de langetermijnrente op 9,2% stond.

tegenvalt zullen wij ons beleid aanpassen. De rente in Europa is gedaald tot een zeer laag niveau, verder zelfs dan wij hadden verwacht. Op korte termijn kan deze daling nog voortzetten, gestimuleerd door de aankopen van de Europese centrale banken. Voor wat langere termijn verwachten wij een stijging van de rente. Daarom handhaven wij onze positie met een korte gemiddelde looptijd van de vastrentende portefeuille; dit omdat wij het risico van koersverlies door rentestijging groter achten dan de kans op verdere koerswinst door rentedaling.

Bron: cbs.nl

[Terug naar boven](#)

IVM Caring Capital relaties kunnen het performanceoverzicht van de modelportefeuilles vinden op onze website: www.ivmcaringscapital.nl.

© IVM Caring Capital 2015. Niets uit dit document mag worden gekopieerd of verspreid zonder voorafgaande toestemming van de auteur.

[Terug naar boven](#)

Notaris: plicht om testament te maken weegt zwaarder

Wat weegt zwaarder voor een notaris: de plicht om iemands laatste wensen ('uiterste wil') in een testament vast te leggen, of de plicht eerst zekerheid te krijgen over zijn of haar wilsbekwaamheid? Dit speelde eind vorig jaar voor het Gerechtshof in Amsterdam. Het ging om een vrouw die twee dagen vóór haar overlijden een testament had laten passeren door de notaris. Kennelijk niet naar de zin van haar dochter, want die diende een tuchtrechtelijke klacht in bij de Kamer voor het Notariaat. De notaris had volgens haar onvoldoende onderzocht of moeder nog wilsbekwaam was toen het testament werd opgesteld. De Kamer oordeelde dat de notaris 'onzorgvuldig' had gehandeld door geen medisch specialist of andere arts te raadplegen. De notaris was het hier niet mee eens en liet de zaak voor de rechter komen.

Ministerieplicht

Het Hof kwam inderdaad tot een geheel ander inzicht. Wat volgens de rechter zwaar weegt is het principe dat iedereen die meerderjarig is en wilsbekwaam, het recht heeft een testament te maken. Voor de notaris volgt hieruit een 'ministerieplicht' (= 'dienstbaarheidsplicht'; minister (Lat.) = 'dienaar'). Dat wil zeggen dat je als notaris alles moet doen om de uiterste wil van een erflater tijdig vast te leggen. Ja, de notaris heeft tevens de plicht de wilsbekwaamheid vast te stellen, maar daarbij heeft hij of zij een 'redelijke beoordelingsvrijheid'. Alleen bij 'gerede twijfel' is in het algemeen verder onderzoek nodig. Maar, stelt de rechter: dit mag er niet toe leiden dat de notaris, uit angst voor mogelijke klachten van teleurgestelde (would-be) erfgenamen, zijn ministerieplicht niet vervult. Of dat hij/zij daar niet meer aan toekomt door tijdsgebrek, als het gaat om iemand die op sterven ligt. Als er duidelijk weinig tijd is voor het passeren van het testament, mag de notaris voorrang geven aan zijn ministerieplicht. Zelfs als er een zekere twijfel is over de wilsbekwaamheid van de stervende, gaat tegemoet komen aan het verlangen van de erflater 'om bij uiterste wil te beschikken' vóór. Dit mag de notaris later ook niet tuchtrechtelijk worden verweten. De rechter voert hier ook een praktisch argument op. Als iemand dood is kan er geen uiterste wil meer worden vastgelegd. Maar na het overlijden kan een uiterste wil nog wél worden aangevochten bij de rechter. Tevens laat de rechter meewegen dat tijdig en gedegen medisch onderzoek niet alleen qua tijd vaak niet mogelijk is, maar ook omdat de betrokken artsen op grond van hun beroepsgeheim vaak geen informatie mogen verstrekken. Overigens haast de rechter zich hieraan toe te voegen dat de notaris achteraf moet kunnen verantwoorden dat hij een zorgvuldige afweging heeft gemaakt tussen ministerieplicht en onderzoeksplicht. Dat is in deze zaak zeker het geval geweest, vindt het Hof en vernietigt de beslissing van de Kamer voor het Notariaat.

Met dank aan van Ewijk Estate Planning.

[Terug naar boven](#)

